

**Oświadczenie złożone
przez senatora Lucjana Cichosza
na 77. posiedzeniu Senatu
w dniu 26 maja 2011 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra spraw zagranicznych Radosława Sikorskiego oraz do ministra Skarbu Państwa Aleksandra Grada

Szanowni Panowie Ministrowie!

Zwracam się do Panów Ministrów w związku z informacjami na temat organizowania się rewizjonistycznych środowisk ukraińskich, występujących z roszczeniami wobec państwa polskiego z tytułu wysiedleń w latach 1944–1946 z Chełmszczyzny i Podlasia. Obradujące w Równem ogólnokrajowe zgromadzenie Kongresu Ukraińców Chełmszczyzny i Podlasia zażądało przyznania przesiedleńcom statusu narodu deportowanego, odszkodowania za rzekome straty moralne i materialne oraz rozwiązania po ich myśli kwestii dotyczących pogrzebów rzekomych ofiar represji politycznych na terytorium Polski, co może oznaczać chęć usankcjonowania na terenie Rzeczypospolitej budowy pomników zbrodniarzy z Ukraińskiej Powstańczej Armii i innych organizacji szowinistycznych i prohitlerowskich.

Jak podała ukraińska prasa, podczas kongresu wygłaszano przemówienia kwestionujące przebieg granicy polsko-ukraińskiej oraz przynależność do Rzeczypospolitej ziemi chełmskiej i południowego Podlasia. Roszczenia rewizjonistów obejmują równowartość pozostawionych rzekomo w Polsce „102 000 gospodarstw, 461 000 hektarów gruntów ornych, prawie 90 000 budynków mieszkalnych i 160 000 budynków gospodarczych, szacunkowej wartości 615,8 miliona zł, 165 700 hektarów ziemi zasianych upraw zbożowych oraz zdanego na potrzeby Armii Czerwonej mienia i produktów o wartości ponad 17 milionów zł”. Znajdująca się na etapie organizacji partia polityczna o nazwie Kongres Deportowanych Ukraińców zapowiedziała „walkę o uzyskanie od władz RP rekompensaty za ten majątek”.

Proszę Pana Ministra Spraw Zagranicznych o informację, czy monitoruje sytuację na Ukrainie pod kątem organizowania się środowisk szowinistycznych i rewizjonistycznych oraz skutków, jakie może rodzić ten proces dla naszych stosunków z Ukrainą, a także położenia mniejszości polskiej na Ukrainie. Czy przygotowane jest stanowisko władz polskich wobec konkretnych roszczeń powojennych przesiedleńców ukraińskich? Czy z kolei Ministerstwo Skarbu Państwa jest przygotowane do prawnego ustosunkowania się do spodziewanego wystąpienia z takimi roszczeniami?

Trzeba podkreślić, że państwo polskie znajduje się w coraz trudniejszej sytuacji z tego powodu, że obecny rząd nie uznał za stosowne upomnieć się o odszkodowanie za własność i mienie zniszczone przez niemieckich okupantów podczas II wojny światowej i to mimo prac przygotowawczych, jakie w tym kierunku prowadziły samorządy, na czele z władzami Warszawy pod kierunkiem prezydenta Lecha Kaczyńskiego. Ponadto w wyniku kontrowersyjnych wyroków sądów gospodarstwa na Ziemiach Zachodnich są zajmowane przez Niemców uważających się za wypędzonych, choć obecne Ziemie Odzyskane opuszczali na polecenie własnych, nazistowskich władz administracyjnych, istnieją też wątpliwości co do wielu decyzji uznających rewindykację dawnego mienia żydowskiego, a tymczasem wciąż funkcjonują bariery administracyjne utrudniające między innymi naprawę krzywd wyrządzonych polskim Zabuzaniom oraz restytucję polskich majątków nieprawnie zawłaszczonych przez władze komunistyczne. Powoduje to stan nierównowagi krzywdzący dla obywateli polskich, stan, który teraz mogą jeszcze spotęgować roszczenia rozwydrzonych ukraińskich środowisk rewizjonistycznych. Pozwolę sobie wyrazić wątpliwość, czy kierowane przez Panów resorty są odpowiednio przygotowane do zmiany tego stanu rzeczy w zgodzie z polską racją stanu i polskim interesem narodowym.

Lucjan Cichosz